

Investointien seuranta ja jälkilaskenta

LUONNOS





SISÄLLYS

1. Investoinnin määrittely.....	3
2. Investointien kirjaaminen.....	4
3. Investointien seuranta ja raportointi	4
4. Investointien jälkilaskenta.....	7



1. INVESTOINNIN MÄÄRITTELY

Investointiohjelman päätavoite on kunnan toiminnan organisointi kunnan strategian mukaisesti. Investoinneilla edistetään toiminnan ja rakenteiden uudistamista, Kunnan talouden tasapaino edellyttää investointiohjelman ja sen rahoitusvaihtoehtojen jatkuvaa kriittistä arviointia. Investoinneilla sidotaan taloudellisia voimavaroja pitkäaikaisesti yksittäisiin kohteisiin. Tuusulan kunnan investointeina käsitellään hankkeet ja hankinnat, joihin sovelletaan kunnan poistosuunnitelmaa (talousarvion liite "Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot").

Investointeja ovat taseen pysyvien vastaavien erään kuuluvat aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika on vähintään kolme vuotta sekä osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Investointi voi olla maa-alueen, rakennuksen ja laitteen hankinta tai muu pitkävaikutteinen kuluerä kuten tietojärjestelmän tai osakkeiden hankinta.

Investointisuunnitelma laaditaan vuosittain talousarvioprosessin mukaisesti. Investointiesitysten käsittelyä varten investoinneista tarvitaan tiedot, joista selviää hankkeiden toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset. Investointeja suunniteltaessa tulee panostaa hankkeen toteutuskelpoisuuden, kustannusarvion sekä toteutusaikataulun arviointiin. Lisäksi hankkeesta aiheutuvat käyttötalousvaikutukset tulee arvioida.

Esityksiä laadittaessa on muistettava hankkeen strategian mukaisuus, taloudelliset vaikutukset sekä kannattavuus, riskit sekä vaikutukset käyttötalouteen (poistot, ylläpitokustannukset ym.) Investoinnit suunnitellaan, budjetoidaan ja toteutetaan kokonaisuuksina, jotka ovat aina rajattavissa olevia hankkeita. Investointihankkeella on oltava selkeä tavoite. Kun se voidaan todeta valmistuneeksi, projektin tuloksena aikaan saatu omaisuuserä aktivoidaan ja sitä aletaan poistaa kirjanpidosta poistosuunnitelman mukaisesti.

Kunnan talousarvion investointiosa muodostaa investointisuunnitelman eli vuotuiset investointikustannukset sisältävän suunnitelman hankkeista ja hankinnoista. Talousarvion investointiosan hyväksyy kunnanvaltuusto. Investointisuunnitelma on laadittu investointiryhmittäin ja toimialueittain, liikelaitos eriteltynä, siten, että yksittäiset investointikokonaisuudet on nimetty ja mahdolliset suurien hankkeiden vuositaso kustannusarviot sekä kokonaiskustannusarviot on esitetty.

Talousarviossa investointien ryhmittely koko luokittain:

Suuret hankkeet yli 300 000 euroa

Pienet hankkeet 10 000 - 299 999 euroa

Yli 300 000 euroa ylittävien hanke-esitykset on perusteltu ja näistä on laadittu erilliset hankekortit.

Poistosuunnitelman mukainen investoinnin alaraja 10 000 euroa on hanke- ja laitekohtainen. Tietojärjestelmähanke on investointi, silloin kun sen tavoitteena on käyttöönotettava tietojärjestelmä, uusi ohjelmaversio tietojärjestelmästä tai tietotekniikkainfrastruktuurin merkittävä uudistaminen tai muutostyö. Olennaista on hankkeen valmistuminen ja järjestelmän käyttöönotto, jonka jälkeen voidaan aloittaa poistot. Muut tietohallinnolliset kehitys- ja määrittelyprojektit rahoitetaan toimintakuluina.

2. INVESTOINTIEN KIRJAAMINEN

Investointien kirjaamisesta on ohjeistettu tarkemmin Tuusulan kunnan 19.8.2019 hyväksytyssä Taloushallinnon yleisohjeessa.

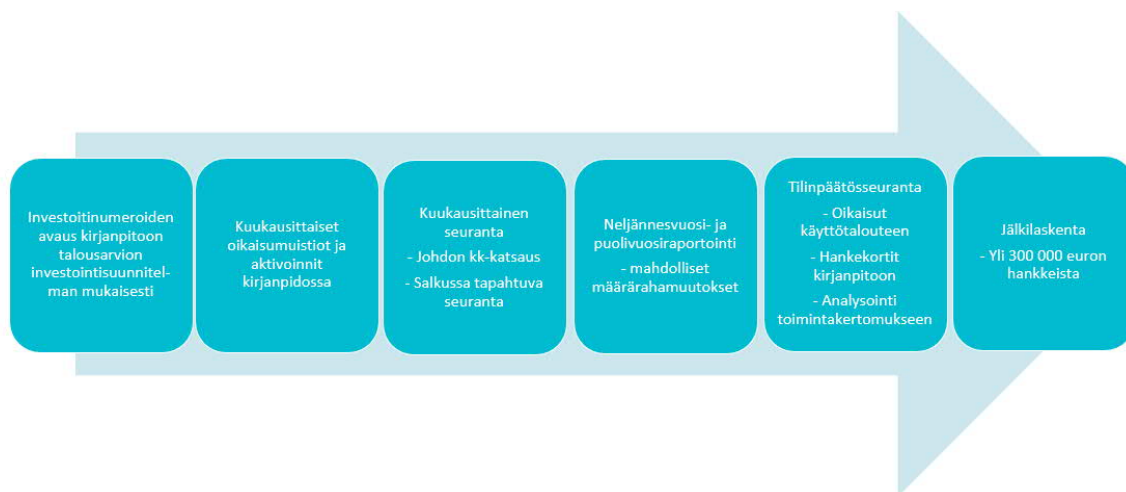
Investoinniksi saa kirjata ainoastaan yli 10 000 euron pysyvien vastaavien hankinnat. Kyseisen hankinnan pitää olla joko yksittäinen hankinta tai hankintakokonaisuus, esim. koulun luokkahuoneen uudistaminen. Valmistuneisiin investointikohteisiin aktivoidaan lisää menoja vain, mikäli menot ylittävät 5 000 euroa vuodessa. Nämä rajat alittavat vuosittaiset menot siirretään toimialueen toimesta käyttötalouteen ennen tilinpäätöstä.

Investointikohteelle avataan investointinumero viimeistään talousarvion hyväksyntävaiheessa. Kunnan hankinnat maksetaan ostoreskontraan vietävällä ostolaskulla, joka tiliöidään investointikohteelle. Lähtökohtana on, että ennen tilausta tai muuta toimintaa, josta aiheutuu kunnalle meno, on huolehdittava siitä, että tarkoitukseen on käytettävissä määräraha ja että meno kuuluu kunnalle. Lisäksi ennen menojen hyväksymistä on varmistettava, että asianmukaiset päätökset on tehty.

3. INVESTOINTIEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Investointien seuranta tehdään kuukausittain, neljännesvuosiraportoinnin, puolivuosisiraportoinnin sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Investointien seuranta- ja raportointiprosessi



Kuukausiraportointi

Investointien toteutumista seurataan kuukausittain. Kunnallistekniikan ja veden yhteisistä investoinneista tehdään kuukausittain oikaisumuistiot, jolla oikaistaan Vesihuoltoliikelaitokselle ennalta määritellyn prosentin mukainen osuus. Osuudet jaetaan Vesihuoltoliikelaitoksen sisällä vesihuollon, jäteveden ja huleveden kustannuspaikoille. Kasvun ja ympäristön investointien toteumat (pl. rakennukset ja



irtain omaisuus) syötetään Planman-ohjelmaan. Planman-seurantaraporttia tarkastellaan kuukausittain palvelualueiden sisällä. Tilapalvelut seuraavat rakennusinvestointeja excel-raportilla kuukausittain Tilapalveluiden taloudenseurantaryhmässä.

Kunnallistekniikan urakoiden lisätöistä raportoidaan tekniseen lautakunnalle ja Vesihuollon johtokunnalle kuukausittain, lisäksi viedään taloudellinen loppuselvyitys, kun kohde on valmistunut. Myös kaikki edellisen kokouksen jälkeen tulleet työmaapöytäkirjat viedään tiedoksi tekniseen lautakuntaan ja Vesihuollon johtokuntaan.

Investointien toteutumista raportoidaan kuukausittain kunnan talouden ja toiminnan seurannan kuukausiraportissa. Raportti käsitellään kunnan johtoryhmässä ja toimitetaan tiedoksi kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Neljännes- ja puolivuosisiraportointi

Neljännes- ja puolivuosisiraportoinnin yhteydessä kartoitetaan toimialueiden investointien määrärahamuutostarpeet. Investointien määrärahamuutokset esitetään erillisen investointien excel-taulukko-pohjan avulla. Määrärahamuutokset raportoidaan myös toimialueen tekstiosuoksissa.

Planman-seurantaraportti sekä rakennusinvestointien seurantaraportti käsitellään neljännes- ja puolivuosisikatsauksien yhteydessä teknisessä lautakunnassa.

Investoinneista laaditaan neljännes- ja puolivuosisikatsaukseen yhteenvetotaulukko, jossa investoinnit on eritelty talousarvion investointikoosteen mukaisesti.

Neljännes- ja puolivuosisikatsaus käsitellään kunnan johtoryhmässä, kunnanhallituksessa sekä valtuustossa, jossa mahdolliset määrärahamuutokset hyväksytään. Lisäksi neljännes- ja puolivuosisikatsaukset käsitellään Vesihuollon johtokunnassa sekä lautakunnissa.

Lisäksi neljännesvuosisikatsauksessa tehdään jälkilaskelmat yli 300 000 euron valmistuneista hankkeista ja puolivuosisikatsauksessa kaikista yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista.

Tilinpäätösraportointi

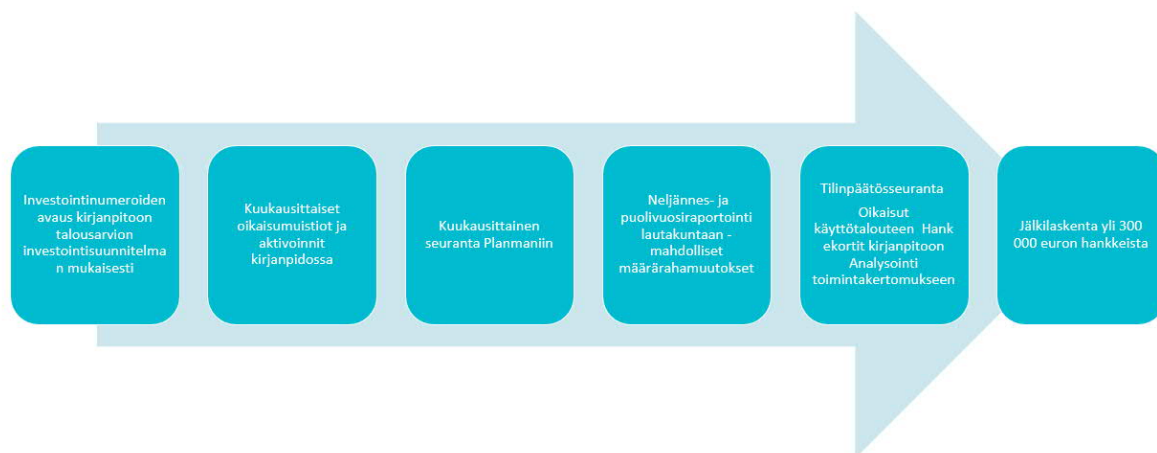
Tilinpäätöstä laadittaessa kirjataan investointikohteilta alle 10 000 euron uudet investointikirjaukset sekä alle 5 000 vanhojen kohteiden lisäykset käyttötalouteen. Investoinneista ilmoitetaan kirjanpitoon aktiivointia varten tarvittavat tiedot kirjanpitäjän lähettämällä excel-hankekohteilla.

Investoinneista laaditaan tilinpäätökseen yhteenvetotaulukko, jossa investoinnit on eritelty talousarvion investointikoosteen mukaisesti. Lisäksi toteutuneiden investointien vaikutus palvelutuotantoon kuvataan toimintakertomuksessa luetteloimalla toimialueen palvelutuotantoa varten toteutuneet investoinnit sekä lyhyt kuvaus, esim. palvelutuotannon määrän lisäyksestä, palvelukyvyyn parantamisesta, tuotannon tehostamisesta. Tilinpäätöksessä raportoidaan lisäksi merkittävät kouluhankkeet rakennuksittain.

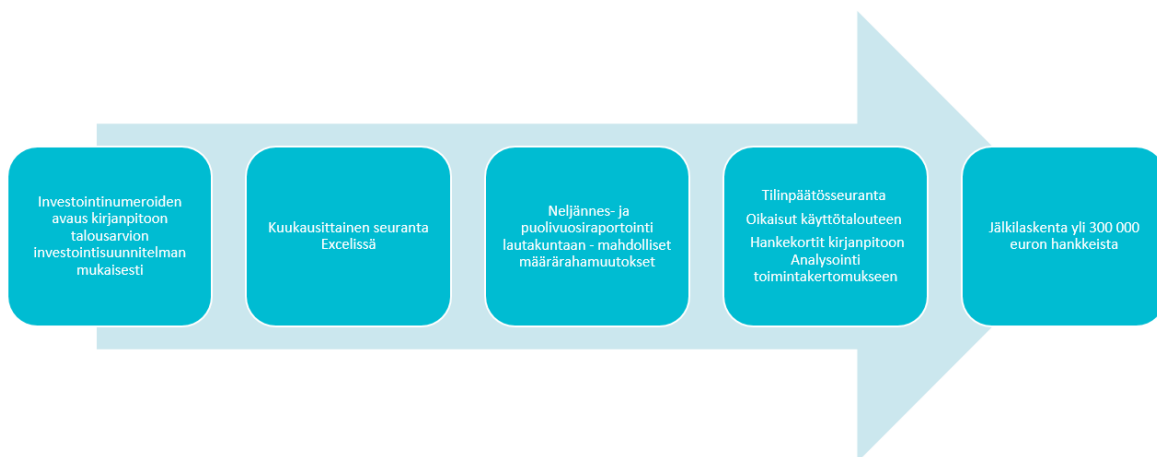
Lisäksi tekninen lautakunta hyväksyy kunnallistekniikan rakentamisen työohjelman sekä talonrakentamisen työohjelman toteutumisen seurannat päättyneeltä tilivuodelta helmikuun aikana ja lähettää sen tiedoksi kunnanhallitukselle.

Tilinpäätöksen yhteydessä tehdään jälkilaskelmat kaikista yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista.

Kunnallistekniikan investointien seurantaprosessi



Rakennusinvestointien seurantaprosessi





Investointien seuranta Thinking Portfolio -kehittämissalkussa

Kehittämissalkkuun viedään investoinnit, jotka liittyvät kasvun ja talouden hallintaohjelman seurattaviin kokonaisuuksiin sekä investoinnit, jotka pitää sisällään ICT-ratkaisun joka tarvitsee ICT-hyväksynnän. Lisäksi isot rakennushankkeet tullaan viemään salkkuun ja näistä on valmisteilla erillinen ohjeistus.

4. INVESTOINTIEN JÄLKILASKENTA

Jälkilaskelmien tekeminen edellyttää laajaa tietojen hankintaa hankkeen toteutumisesta. Jälkilaskelmaan tehdään myös laajempi analyysi siitä, miten kustannukset toteutuivat, mitä käyttötaloussäästöjä investointi tuo, mikä meni hyvin ja mitä parannettavaa prosessissa olisi ollut, sekä keskeiset toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet ja niiden toteutuminen.

Jälkilaskelmat tehdään rakennusten, kunnallistekniikan / vesihuollon, puistojen, pitkävaikutteiset me-
nojen sekä maa- ja vesialueiden yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista. Vuosittainen tehdään jälkilaskelma määrärahan toteumasta sekä lopullinen jälkilaskelma hankkeen päätyttyä.

Jälkilaskenta tehdään neljännesvuosiraportoinnin yhteydessä valmistuneista yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista ja puolivuosisraportoinnin sekä tilinpäätöksen yhteydessä kaikista yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista.

Investointien seuranta



Jälkilaskelmapohja:

Tuusulan kunta Hankkeiden jälkilaskelmat		<p>Jälkilaskelmat tehdään rakennusten, kunnallistekniikan / vesihuollon, puistojen, liikävaikutteiset menojen sekä maa- ja vesialueiden yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista. Neljännesvuosittain tehdään laskelmat valmistuneista hankkeista ja puolivuosi- ja tilinpaatoksen yhteydessä kaikista yli 300 000 euroa ylittävistä hankkeista.</p>																			
Kohde (m2, €/m2, €/metri, m3, €/m3)	Kokonaiskustannusarvio	Aloitusaikajankohta	Valmistusaikajankohta	Miten kustannukset toteutuivat	Mita käyttöloussaastoja investointi tuo	Mikä prosessissa meni hyvin ja missä olisi ollut parannettavaa	Keskeisten toiminnallisten ja laadullisten tavoitteiden toteutuminen	Kuluvavuosi					Kumulatiivinen								
								Määräraha (€)	Rahoitusosuudet (€)	Tot. Kust. (€)	Ero (€)	Tot. (%)	Maäräraha (€) vuodet yht.	Rahoitusosuudet (€) vuodet yht.	Tot. Kust. (€) vuodet yht.	Ero (€)	Tot. (%)				



Jälkilaskelman sarakkeet:

Kohde (m², €/m², €/metri, m³, €/m³) - kohteen lyhyt kuvaus ja kohteen kannalta olennaiset määreet.

Kokonaiskustannusarvio - kohteen alkuperäinen kokonaiskustannusarvio.

Aloituskajankohta - päivämäärä, jolloin kohteen toteutus on aloitettu.

Valmistumisajankohta - päivämäärä, jolloin kohde valmistui.

Miten kustannukset toteutuivat - sanallinen analyysi kustannusten toteutumisesta

Mitä käyttötaloussäästöjä investointi tuo - sanallinen analyysi investoinnin tuomista säästöistä.

Mikä prosessissa meni hyvin ja missä olisi ollut parannettavaa - sanallinen analyysi siitä, mikä investointiprosessissa meni hyvin ja mitä parannettavaa prosessissa olisi ollut

Keskeisten toiminnallisten ja laadullisten tavoitteiden toteutuminen - sanallinen analyysi toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä mitä parannettavaa olisi ja mitkä asiat toteutuivat hyvin.

Kuluva vuosi:

Määräraha (€) - kohteeseen varattu määräraha kuluvalta vuodelta.

Rahoitusosuudet (€) - kohteeseen saadut rahoitusosuudet kuluvan vuoden osalta.

Tot. Kust. (€) - kohteen toteutuneet kustannukset.

Ero (€) - ero määrärahan ja toteutuneiden kustannusten osalta euroissa kuluvan vuoden osalta.

Tot. (%) - toteutuneiden kustannusten prosentti määrärahaan verrattuna kuluvan vuoden osalta.

Kumulatiivinen:

Määräraha (€) - kohteeseen varattu määräraha kaikilta vuosilta yhteensä.

Rahoitusosuudet (€) - kohteeseen saadut rahoitusosuudet kaikilta vuosilta yhteensä.

Tot. Kust. (€) - kohteen toteutuneet kustannukset kaikilta vuosilta yhteensä.

Ero (€) - ero määrärahan ja toteutuneiden kustannusten osalta euroissa kaikilta vuosilta yhteensä.

Tot. (%) - toteutuneiden kustannusten prosentti määrärahaan verrattuna kaikilta vuosilta yhteensä.